

Apoteket i Mariefred.

1763.

Redan d. 17 maj 1763 erhöll Anders Wendelin af konung Adolf Fredrik privilegium på inrättandet af ett apotek i Mariefred, men nödgades 1768 för skuld afstå detsamma till sina fordringsägare. Sedan höllo hofapotekarna Joh. Chr. Georgii och Georg Eberh. Georgii efter år 1779 ett medikamentsförråd å Gripsholms slott, under hofvets vistelse därstädes, hvarjämte apotekaren L. G. Regnér i Strängnäs dessemellan under någon tid upprätthöll en filial i Mariefred. D. 22 aug. 1786 utfärdade så konung Gustaf III ett af E. Schröderheim kontrasigneradt privilegiebref för apotekaren C. G. Storck å en apoteksinrättning i Mariefred, men själfständigt apotek erhöll dock staden ånyo först då Christian Hasselberg år 1787 af hofapotekaren Georg Eberh. Georgii inlöste dennes därstädes befintliga filialapotek.

Af apotekaren J. M. Aschan flyttades apoteket från dess gamla läge i hörnet af Storgatan och Stora torget till dess nuvarande plats vid Lilla torget.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 18,000 kronor.

WENDELIN, ANDERS. Född d. . . . 1733 i Stockholm.

Föräldrar:

W. var elev på apoteket Enhörningen i Stockholm samt för, sedan han förvärfvat någon underbyggnad i farmaci och kirurgi, som skeppskirurg till sjöss. Tilldelades d. 17 maj 1763 privilegium å upprättandet af ett apotek i Mariefred, hvarför han examinerades i K. collegium medicum. År 1768 måste dock W. på grund af ekonomiskt obestånd afstå både apotek och annan egendom åt sina fordringsägare. Gifte sig 1780

med slottskirurgen Baltzar Meliors änka och ämnade ånyo börja med apoteksrörelsen därstädes, men då han ej kunde åtkomma sin hustrus i första giftet ägande fastighet äfvensom förstört hvad han själf ägde, öfvergaf han tanken härpå och blef stadsfiskal i Mariefred.

Död d. 22 okt. 1787 i Mariefred.

Gift 1) d. . . . 1763 med SARA CHRISTINA MÖLLER, född d. . . . 1722, död d. 9 okt. 1765 [gift 1) d. . . . 1741 med packhusinspektoren i Stockholm SVEN SOHM, född d. . . . 1708, död d. . . . 1753], dotter till rådmannen HENRIK MÖLLER och ANNA CHRISTINA HABICHT.

2) d. 3 dec. 1780 med MARIA ULRIKA SCHARP, född d. 14 maj 1733, död d. 4 april 1798, [gift 1) d. . . . 1753 med slottskirurgen BALTZAR MELIOR, född d. . . . 1703 i Meissen i Tyskland, död d. 3 april 1775], dotter till häradsskrifvaren PETTER SCHARP och ULRIKA SCHLYTER.

Äktenskapen voro barnlösa.

STORCK, CARL GUSTAF. Erhöll d. 22 aug. 1786 privilegium å en apoteksinrättning i Mariefred. (Se under apoteket i Karlstad).

HASSELBERG, CHRISTIAN. Född d. 18 juni 1745 i Trälleborg.

Föräldrar: Skolläraren i Trälleborg, sedermera klockaren i Ahlstad CORNELIUS HASSELBERG, född d. . . . 1708, död d. . . . 1762, och SARA MARGARETA LJUNGMAN, född d. 19 okt. 1721, död d. 30 mars 1751.

Efter erhållen skolundervisning i Trälleborg antogs H. 1761 till elev å provincialapoteket i Malmö och blef efter 6 års elevtid farmacie studiosus. Tjänstgjorde sedan åren 1767—71 i Stockholm dels på apoteket Korpen, dels på apoteket Kronan, därefter å apotek i Uppsala, Göteborg, Karlskrona och Köping. Lämnade sin plats i Köping 1783 och fick ånyo anställning på apoteket Kronan i Stockholm. Aflade 1786 provisorsexamen för att förestå apoteket Örnén i Karlstad, men frånträdde denna plats redan 1787, då änkan efter förre ägaren ingick nytt äktenskap. Erhöll då anställning på hofapotekaren Johan Eberhard Georgiis apotek i Mariefred. H. inlöste s. å. detta apotek samt aflade apotekarexamen.

Död d. 23 juli 1823 i Mariefred.

Gift d. 25 mars 1788 med MARIA HELENA ÅKERWALL, född d. 22 sept. 1767, död d. 12 maj 1840, dotter till fogden ANDERS ÅKERWALL och STINA WIRSTRÖM.

Barn: CARL FREDRIK, född d. 8 nov. 1788, död d. 27 nov. 1789.

MALM, CARL MAGNUS. Född d. 5 febr. 1806 i Råby, Rönö socken, Södermanlands län.

Föräldrar: Brännmästaren WILHELM MALM, född d. . . . 1763, död d. . . . 1814, och HEDVIG CHRISTINA ÅKERVALL, född d. 14 aug. 1766, död d. . . .

M. var elev å apoteket i Mariefred och aflade därstädes d. 24 mars 1827 farmacie studiosi-examen. Undergick d. 6 juni 1829 apotekarexamen samt inköpte 1838 apoteket i Mariefred. Sålde detsamma d. 1 okt. 1851. Hade sedermera uti Brännkyrka församling vid Stockholm en mindre fabrik för tillverkning af senapspapper m. m., hvilken sysselsättning gaf honom en knapp utkomst.

Död d. 14 dec. 1872.

Gift d. . . . med ANNA SOFIA NORLING, född d. . . . 1812, död d. 6 febr. 1842 genom drunkning å Gripsholmsfjärden, dotter till . . .

Barn: VICTOR AXEL, född d. 15 febr. 1837, död d. 31 jan. 1864. Student i Uppsala, sedermera anställd i Stockholm som korrekturläsare vid J. & A. Riis boktryckeri.

MOSSBERG, CARL JOHAN. Född d. 7 nov. 1812 i Fällingsbro, Västmanlands län.

Föräldrar: Kamreraren vid Hjälmare kanalbyggnad ADOLF CHRISTIAN MOSSBERG, född d. 18 sept. 1779, död d. 3 maj 1866, och ANNA SOPHIA LUNDBORG, född d. 14 nov. 1787, död d. 13 jan. 1851.

M. var elev å apoteket Hjorten i Örebro samt aflade år 1832 farmacie studiosi-examen. Inköpte d. 6 aug. 1834 apoteket i Kristinehamn, undergick d. 21 dec. 1836 apotekarexamen samt erhöi d. 3 mars 1837 privilegium å nämnda apotek. Innehade detsamma till juli 1840, hvarefter M. konditionerade å apoteket i Säter samt förestod bruksapoteket vid Leufsta bruk. Inköpte d. 1 okt. 1851 apoteket i Mariefred och erhöi d. 1 juni 1854 privilegium å detsamma. Sålde apoteket d. 1 okt. 1861. Var

sedermåra destillator och vinhandlande i Mariefred. Valdes år 1863 af nämnda stad till revisor af stats-, riksgälds- och bankoverken.

Död d. 28 febr. 1870 i Mariefred. Ogift.

VON ROTHSTEIN, BRUNO. Född d. 10 juli 1834 i Stockholm.

Föräldrar: Grosshandlaren ADOLF FREDRIK VON ROTHSTEIN, född d. . . . 1769, död d. 21 juli 1841, och MATHILDA ELISABET WETTERLING, född d. 4 aug. 1804, död d. 16 dec. 1858.

von R. antogs d. 24 aug. 1848 till elev å apoteket Gripen i Stockholm och aflade d. 9 nov. 1853 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde sedermera å apoteken i Mariefred, Lejonet i Stockholm, Lejonet i Gäfle och Svanen i Stockholm samt från d. 27 sept. 1856 till d. 10 febr. 1859 ånyo på apoteket Lejonet i Stockholm. Aflade d. 21 maj 1860 apotekarexamen. Var från d. 1 febr. till d. 8 sept. 1861 anställd å apoteket Hvita Björnen i Stockholm samt ledde tillika under våren s. å. elevernas vid veterinärinstitutet laborationsöfningar. Inköpte d. 1 okt. 1861 apoteket i Mariefred och erhöi d. 11 juli 1862 privilegium å detsamma. Sålde detta apotek d. 1 juli 1866 och förestod därefter någon tid apoteket Kronan i Stockholm. Var åren 1867—71 anställd som kontorsskrifvare vid pantlåneinrättningen i Stockholm, hvarjämte han 1868 inköpte apotekaren, Goldkuhls mineralvattenfabrik, som han innehade till d. 1 juli 1879. Erhöi vid världsexpositionen i Moskva 1872 bronsmedalj för utställda mineralvatten och 1873 i Wien berömmelsediplom för tillverkad Eau de cologne. Åren 1899—1902 hade han anställning å apoteket Hjorten i Stockholm. Var de sista åren bosatt å egendomen Clastorp invid Kungsholmen i Stockholm.

Död d. 2 nov. 1909.

Gift d. 2 nov. 1863 med EBBA JOSEFINA MONTELIUS, född d. 30 dec. 1825, död d. 23 juni 1901, dotter till våginspektoren LORENTZ FERDINAND MONTELIUS och KATARINA MARGARETA PELDAU.

Barn: CLAS RUDOLF, född d. 12 maj 1864. Kamrerare vid automobilfabriken å Augustendal vid Järla; — EBBA ELISABET, född d. 22 juni 1865, gift d. 12 jan. 1889 med yrkesinspektören i Jönköping, ingenjören CARL FREDRIK AUGUST HÄGER, född d. 4 dec. 1856.

HOLMBERG, JOSEF FRANS OSCAR. Innehade åren 1866—67 apoteket i Mariefred. (Se under apoteket Hvita Björnen i Stockholm, sid. 133).

DORPH, JAKOB LEONARD BROR. Var åren 1867—69 innehafvare af apoteket i Mariefred. (Se under apoteket Hvita Björnen i Stockholm, sid. 132).

EKENGREN, THURE LEONARD. Var åren 1869—70 innehafvare af apoteket i Mariefred. (Se under apoteket i Sala).

ASCHAN, JOHAN MARTIN. Född d. 31 aug. 1833 i Eksjö.

Föräldrar: Rådmannen och bankdirektören LEO FELIX ASCHAN, född d. 14 juni 1808, död d. 9 april 1892, och FREDRIKA MARGARETHA HOLMSTRÖM, född d. 27 okt. 1810, död d. 13 aug. 1901.

A. genomgick gymnasium i Linköping samt blef 1854 student i Lund och 1856 i Uppsala. Antogs 1859 till elev å apoteket i Eksjö och aflade d. 30 maj 1861 farmacie studiosi-examen. Förestod apoteket vid Lannaskede hälsobrunn sommaren 1861 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 26 maj 1866 aflade apotekarexamen. Var från d. 23 juli 1866 till d. 1 aug. 1867 föreståndare för apoteket i Ulricehamn; tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Jönköping under aug. och sept. 1867, på apoteket i Strängnäs från d. 1 okt. 1867 till d. 1 juni 1868 och på apoteket i Eksjö från juni 1868 till dec. 1870. Tillträdde d. 1 jan. 1871 det af honom inköpta apoteket i Mariefred, å hvilket A. erhöll privilegium d. 3 mars s. å.

Blef i maj 1873 t. f. och d. 26 juli s. å. ordinarie rådman i Mariefred.

Genom sina insikter och sin duglighet erhöll A. en mängd förtroendeuppdrag. Så var han mångårig ledamot af fattigvårdsstyrelsen, ledamot af sparbanksdirektionen samt direktör i Södermanlands enskilda banks afdelningskontor i Mariefred och ordförande i städernas allmänna brandstodsbolags försäkringskommitté i samma stad. Var åren 1872—73 suppleant i landstinget samt åren 1874—77 ordinarie ledamot af detsamma.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1877.

Död d. 19 febr. 1892 i Mariefred.

Gift d. 11 nov. 1871 med HELENA SOFIA NYSTRÖM, född d. 29 okt. 1833, död d. 10 nov. 1911, dotter till handlanden ERIK GUSTAF NYSTRÖM och JOHANNA SOFIA HAGRELIUS.

Äktenskapet var barnlöst.

VARELIUS, NILS GUSTAF. Född d. 25 dec. 1844 i Falkenberg.

Föräldrar: Lotsältermannen ISAK VARELIUS, född d. 23 dec. 1812, död d. 28 mars 1889, och EVA HERNBERG, född d. 5 juni 1814, död d. 6 maj 1856.

Efter åtnjuten skolundervisning vid Halmstads elementarläroverk antogs V. till elev på apoteket i Uddevalla d. 30 aug. 1860 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 10 dec. 1864. Tjänstgjorde sedan på nämnda apotek från d. 12 dec. s. å. till d. 14 maj 1868, å apoteken i Umeå till d. 15 sept. 1872, Arboga till d. 11 jan. 1873, Kronan i Göteborg till d. 1 juli 1875, Östervåla till d. 25 okt. 1876 samt Fläcka Örnen i Malmö till d. 28 sept. 1877. Var därefter anställd å apoteket Kronan i Jönköping under sommarmånaderna åren 1878, 1879 och 1880 samt, efter d. 19 maj 1881 aflagd apotekarexamen, från d. 20 maj sistnämnda år till d. 30 okt. 1882. Förestod så apoteket i Karlskoga från d. 1 nov. 1882 till d. 1 april 1893. Tillträdde denna dag apoteket i Mariefred, å hvilket V. erhållit personligt privilegium d. 22 juni 1892.

V. var stadsfullmäktig i Mariefred åren 1895—98 samt kyrkoverd och ledamot af skol- och kyrkorådet från 1901 till 1909. Är sedan år 1900 styrelseledamot i Mariefreds sparbank.

Gift d. 9 april 1897 med ANNA SANDBERG, född d. 23 juli 1858, dotter till trafikchefen ANDERS SANDBERG och AURORA MALMSTRÖM.